

Járműérzékelés, helymeghatározás

Járműérzékelés, helymeghatározás

- **Járműérzékelés**
  - pontszerű (elhaladás)
    - állomási és vonali folyamatok indítása
  - folyamatos (foglaltság)
    - vágányúti feltételek ellenőrzése
    - dinamikájával folyamatokat indíthat
- **Helymeghatározás**
  - mely szakaszt foglalja
  - a szakaszon belül hol tartózkodik
  - vonatintegritás

Elhaladás érzékelése

- humán megfigyelés a pálya mentén
- pedálok, sínérintők
  - mechanikus, elektromechanikus
    - késleltetett alapbaállás
  - mágneses
  - nagyfrekvenciás
- szigetelt sínek (1 sínszálas szigetelés)
- rövid sínáramkörök
  - 1 vagy 2 sínszálas szigetelés
  - szigetelő kötés nélkül (nagyfrekvenciás)
- hosszú sínáramkörök állapotváltozása

Foglaltság érzékelése

- humán megfigyelés a pálya mentén
- sínáramkörök
  - egyenáramú
  - hangfrekvenciás
- tengelyszámlálók

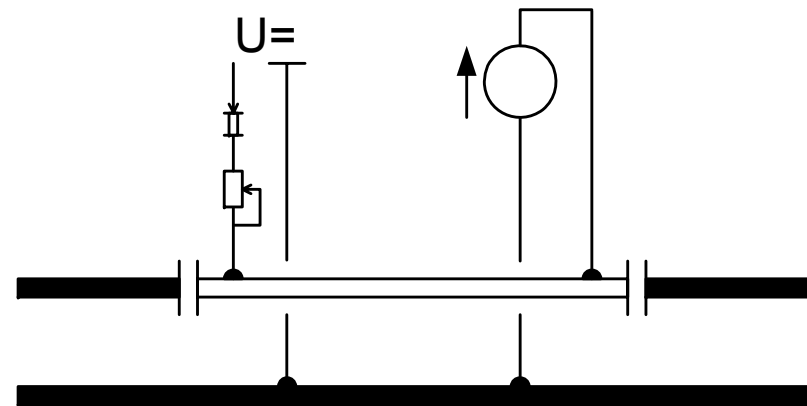
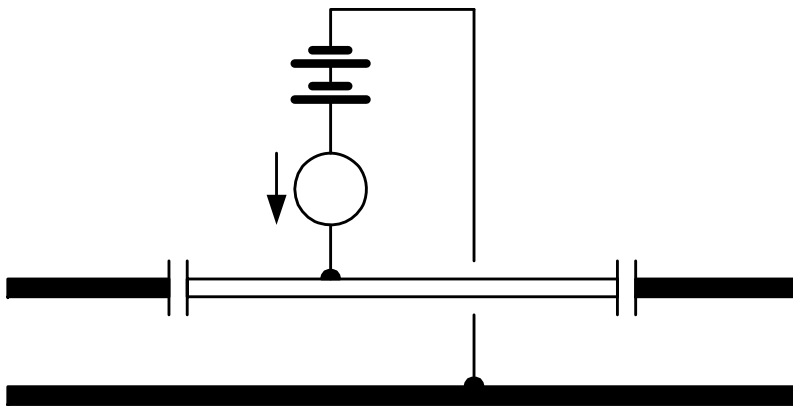
Helymeghatározás

- Feladatok
  - mely szakaszt foglalja
  - a szakaszon belül hol tartózkodik
  - vonatintegritás
- Eszközök
  - A biztosítóberendezés számára
    - humán megfigyelés a pálya mentén
    - foglaltságérzékeléssel
    - jármű jeladók (LZB, GSM-R)
  - A jármű számára
    - GPS
    - pályamenti jeladók (balízek, hurkok)

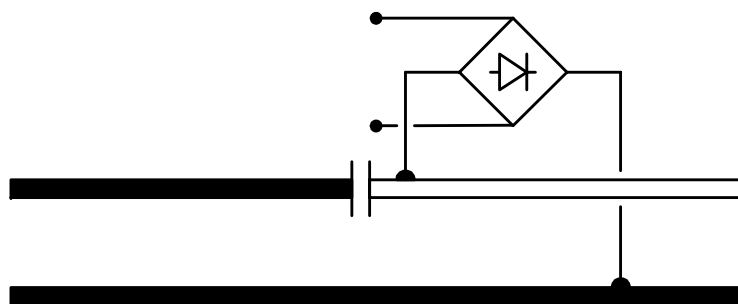
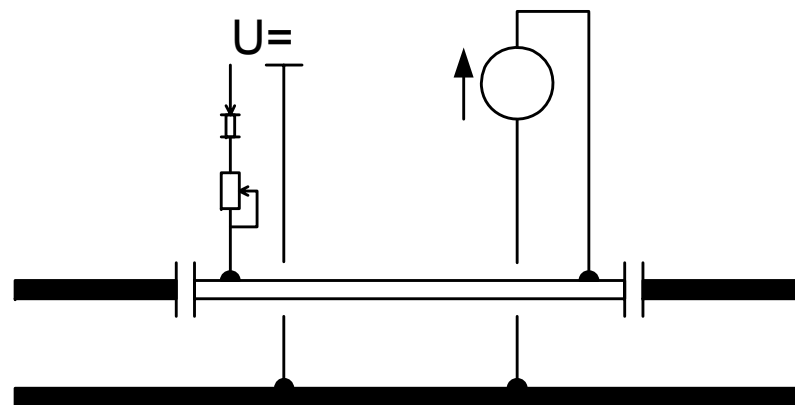
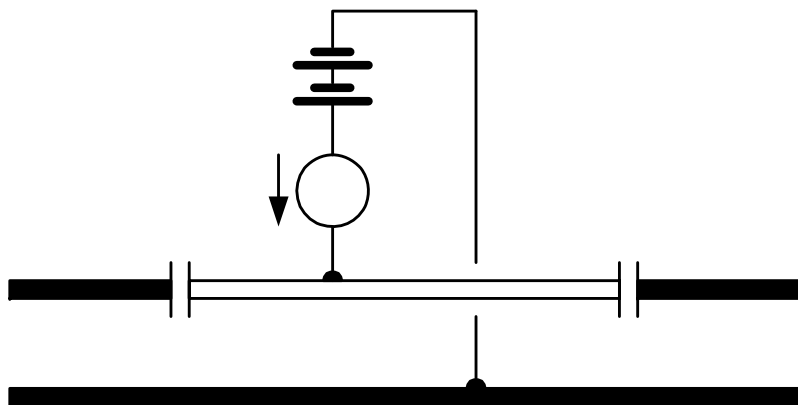
Sínáramkörök, szigetelt sínek üzemmodja

Sínáramkör, szigetelt sín

- dolgozó áramú (jelfogó alapon ejtett)
- nyugalmi áramú (jelfogó alapon húz vagy antivalens pár)

EGYENÁRAMÚ SÍNÁRAMKÖRÖK TÁPLÁLÁSA

Váltakozó áramú sínáramkörök

- Az **egyenáramú** sínáramköröket a későbbiekben egyre kevésbé alkalmazták a váltó- és vágányszakaszok foglaltságának ellenőrzésére.
- Helyüket a különböző frekvenciákkal táplált **váltakozó áramú** sínáramkörök vették át, mind az állomási, mind a térközi foglaltságellenőrzés területén.
- Az alkalmazott frekvenciát leginkább a vontatási rendszer és az alkalmazás jellege (pl. a sínáramkör hossza) alapján határozták meg.

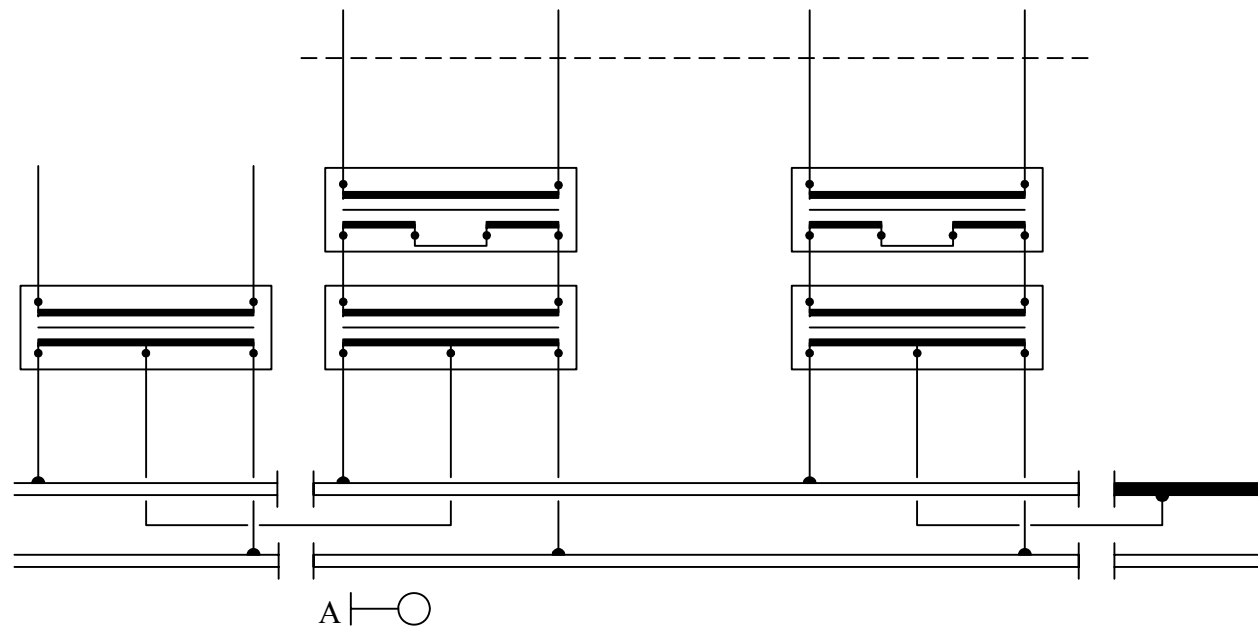
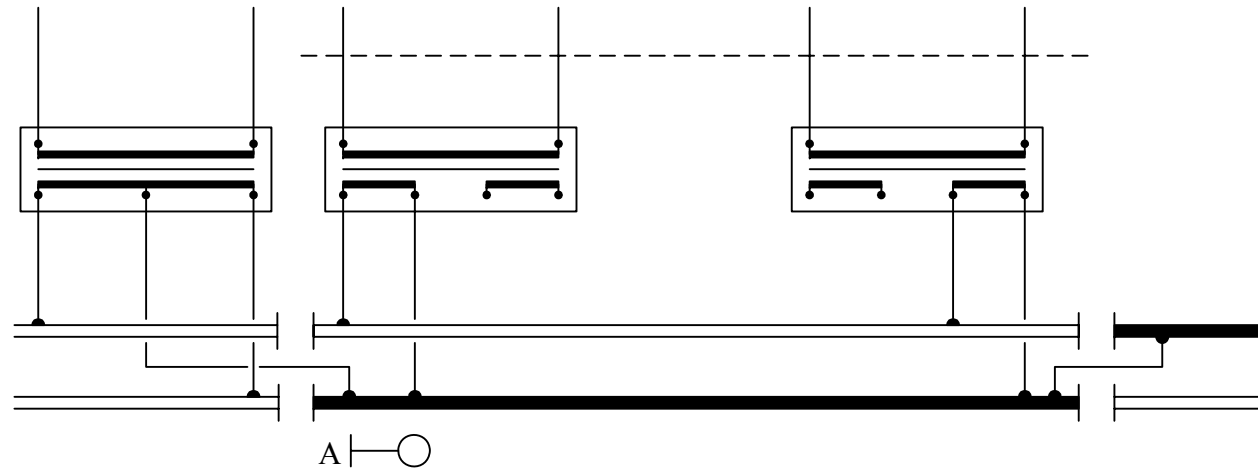

A leggyakoribb rendszerek

- 25 Hz   egyenáramú vontatás vagy nincs villamos vontatás
- 42 Hz $16 \frac{2}{3}$ Hz frekvenciájú vagy egyenáramú vontatás
- 50 Hz   egyenáramú vontatás vagy nincs villamos vontatás
- 75 Hz   50 Hz frekvenciájú vontatás
- 100 Hz $16 \frac{2}{3}$ Hz frekvenciájú vontatás
- 125 Hz   50 Hz frekvenciájú vontatás
- 400 Hz   bármelyik fenti vontatási forma esetén

SIEMENS

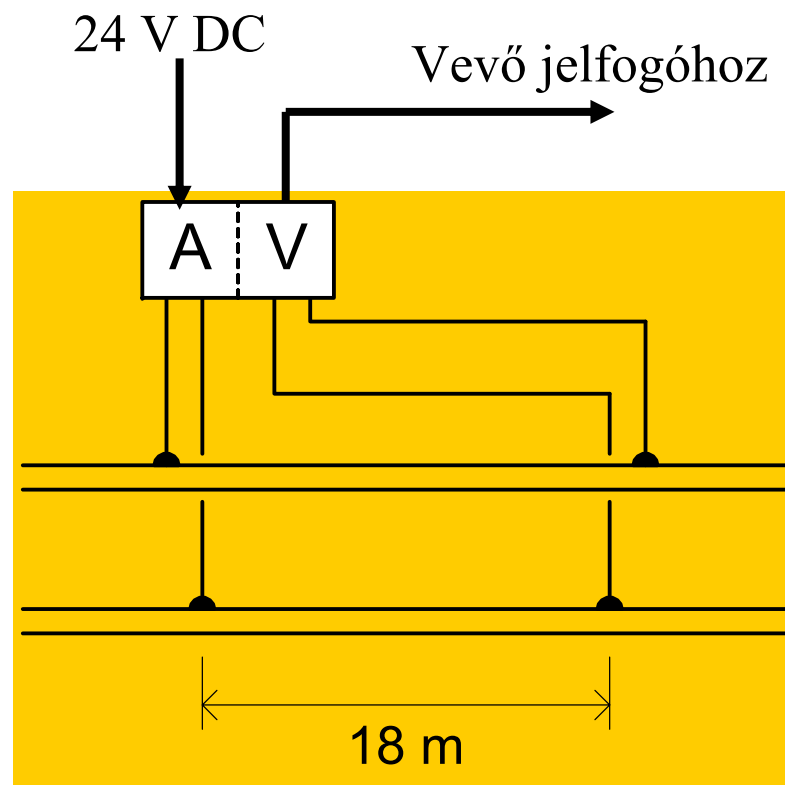
EGY ÉS KÉT SÍNSZÁLAS SÍNÁRAMKÖRÖK

Szigetelő kötés nélküli sínáramkörök

- Sorompóindítási és egyéb behatási célra rövid hatótávolságú, szigetelő kötés nélküli sínáramköröket használnak, általában a 4 ... 20 kHz tartományban.
- Ezek elektronikus generátorai egyenfeszültségű táplálást igényelnek (pl. a 13 kHz-es generátor 24 V-ot).

13 KHZ-ES SÍNÁRAMKÖR

A MÁV-nál alkalmazott sínáramköri rendszerek

- egyenáramú
- 400 Hz-es
- 13 kHz-es
- 75 Hz-es

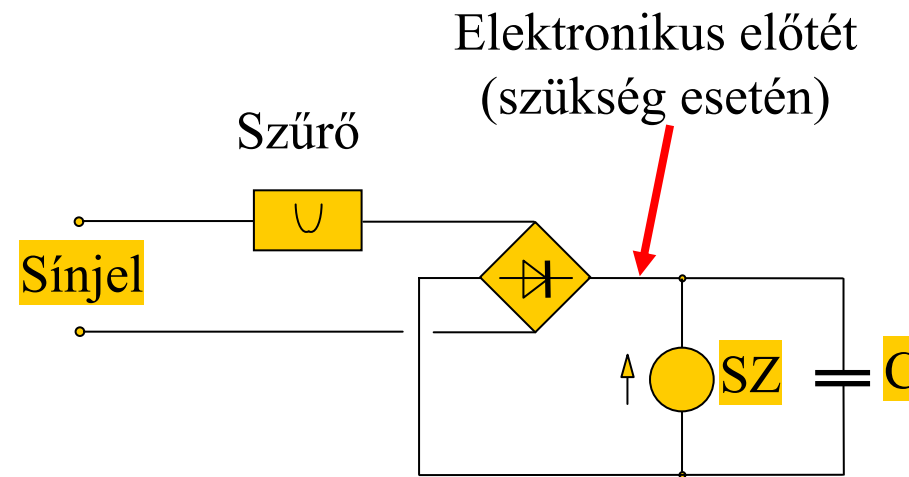
Csak más vasutaknál alkalmazott rendszerek

- háromfázisú
- egyéb

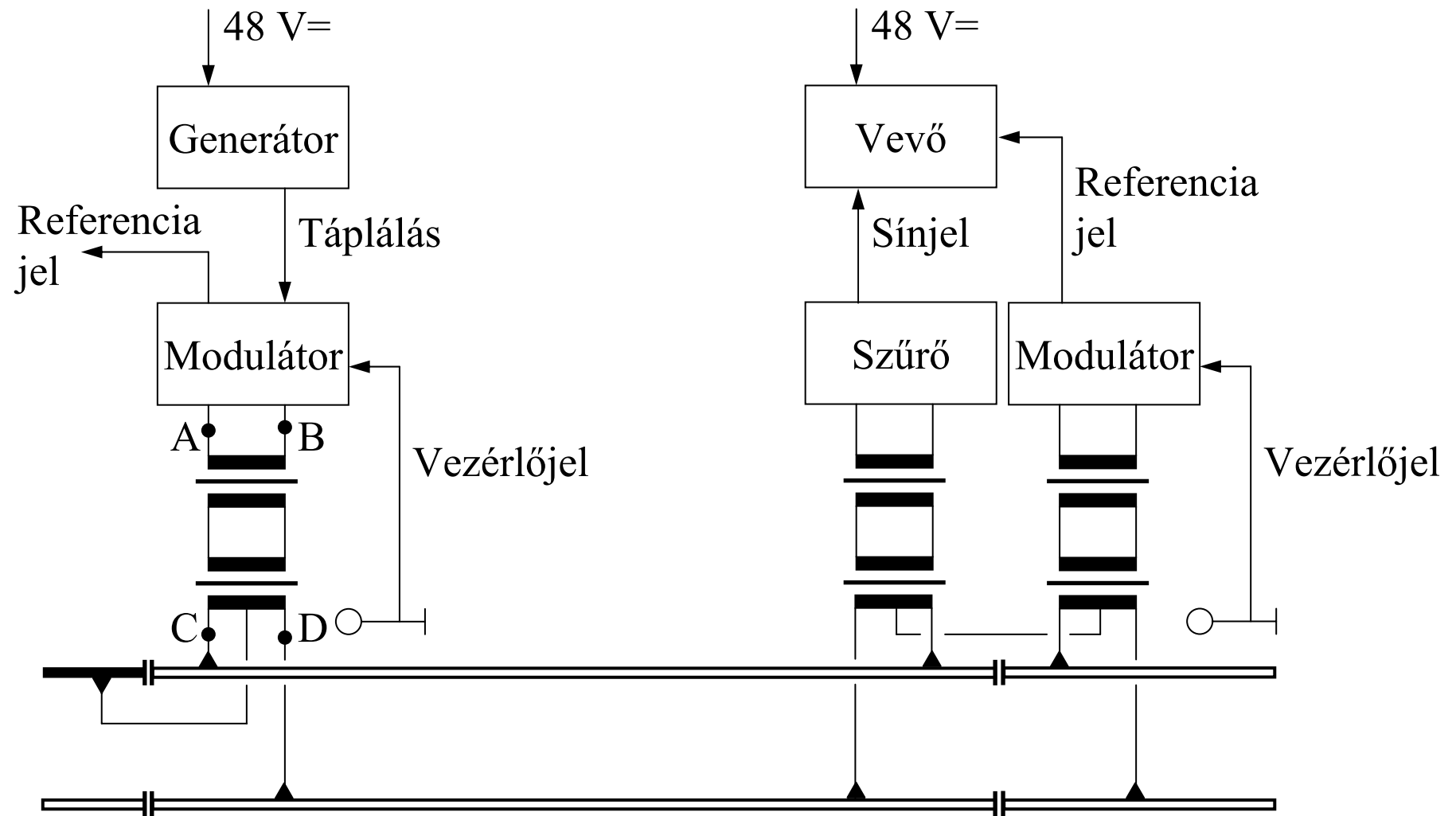
További eszközök

- sínérintő
  - mechanikus
  - mágneses
  - nagyfrekvenciás sínáramkör
- tengelyszámláló

400 HZ-ES SÍNÁRAMKÖRI VEVŐ EGYSÉG

75 HZ-ES SÍNÁRAMKÖR

Intézkedések villamos vontatás esetén

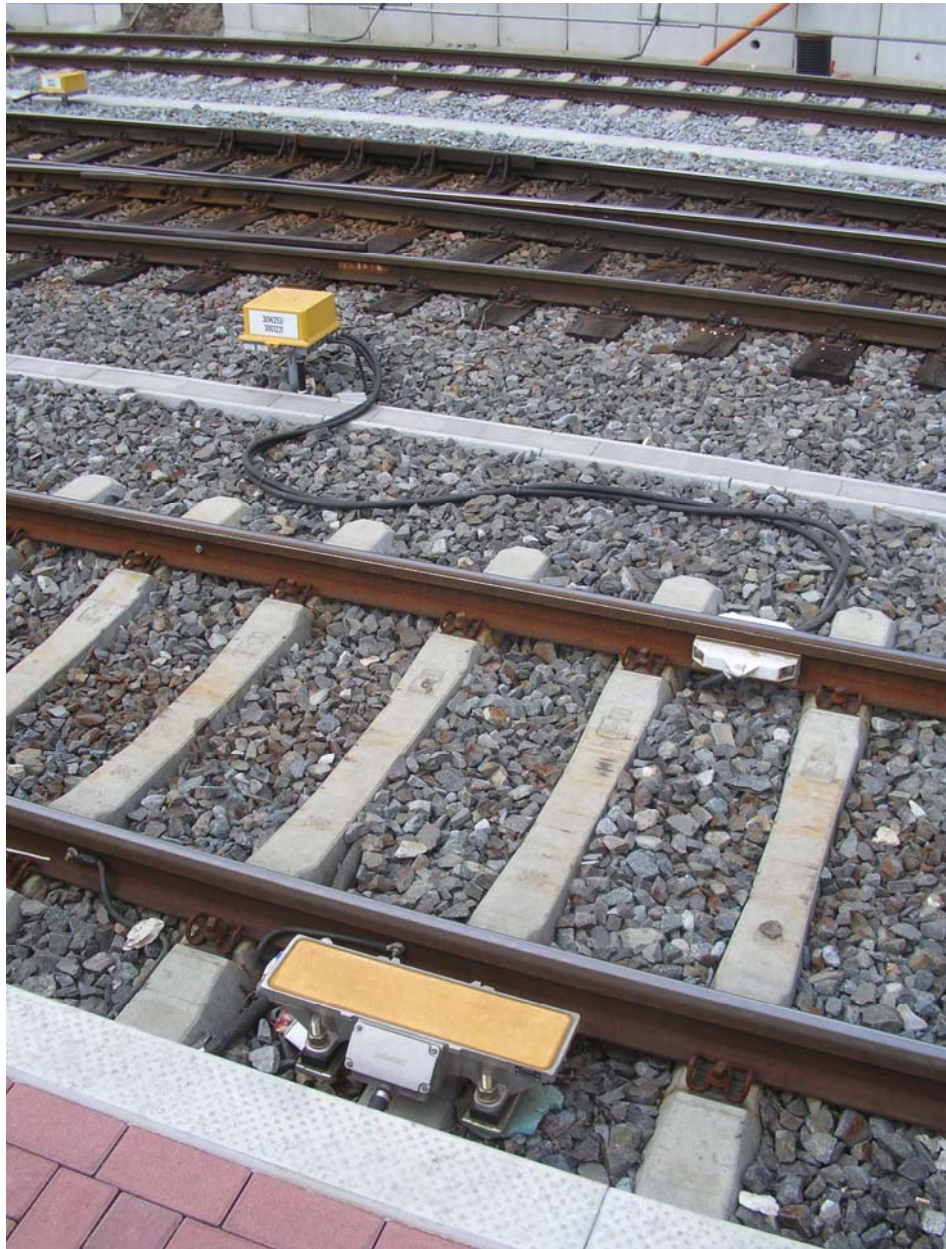

- földelések
  - egy sínszálasnál a földes sínszálhoz
  - két sínszálasnál a fojtótrafó közepéhez, vagy felváltva a két sínszálhoz túlfeszültség levezetőn keresztül
- vontatási áram visszavezetése: legalább két független vezető ág
  - két sínszálas sínáramkör
  - egy sínszálas sínáramkörnél a szigetelt szál párhuzamos, hosszanti átkötése
- az egyenáramú sínáramkörök fojtó tekercset kapnak

Sínáramkörök üzemi problémái

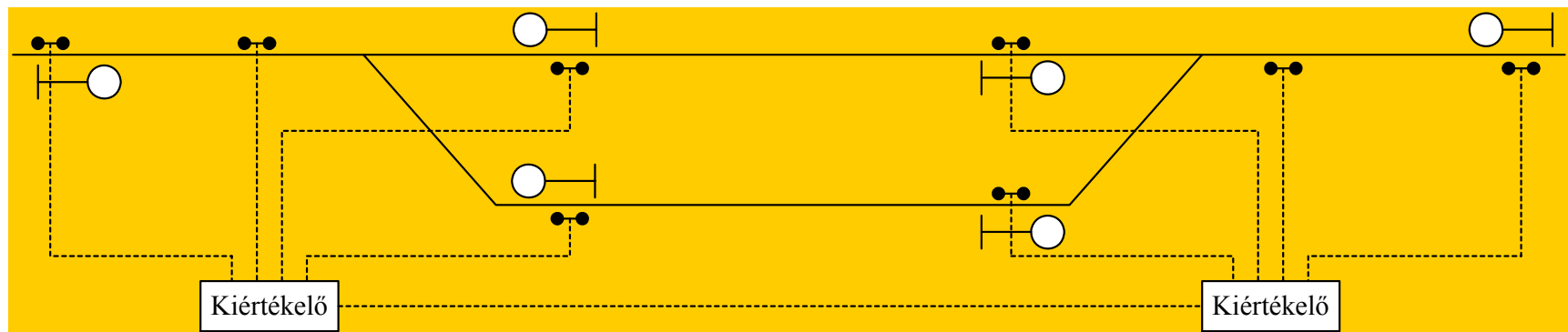
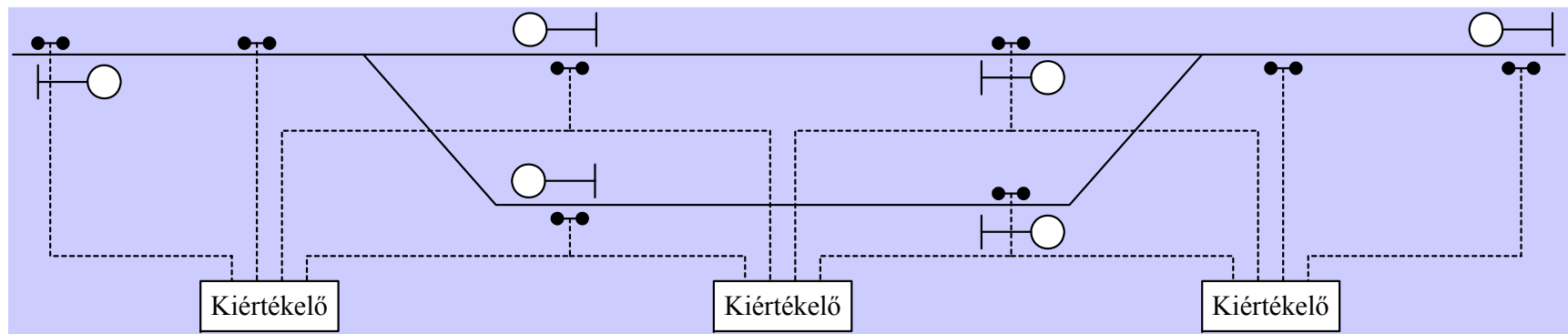
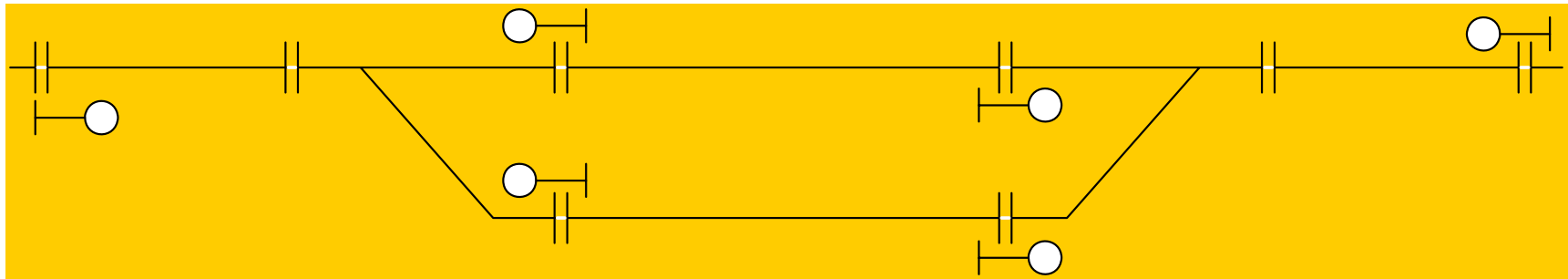
- Szünetmentes táplálás
- Söntérzékenység/-érzéketlenség
- Ritkán használt pályaszakaszok
- Hosszú sínáramkörök táplálása
  - Középső betáplálás
  - Átemelő megoldás

Indusi mágnes + teng.számláló érzékelő

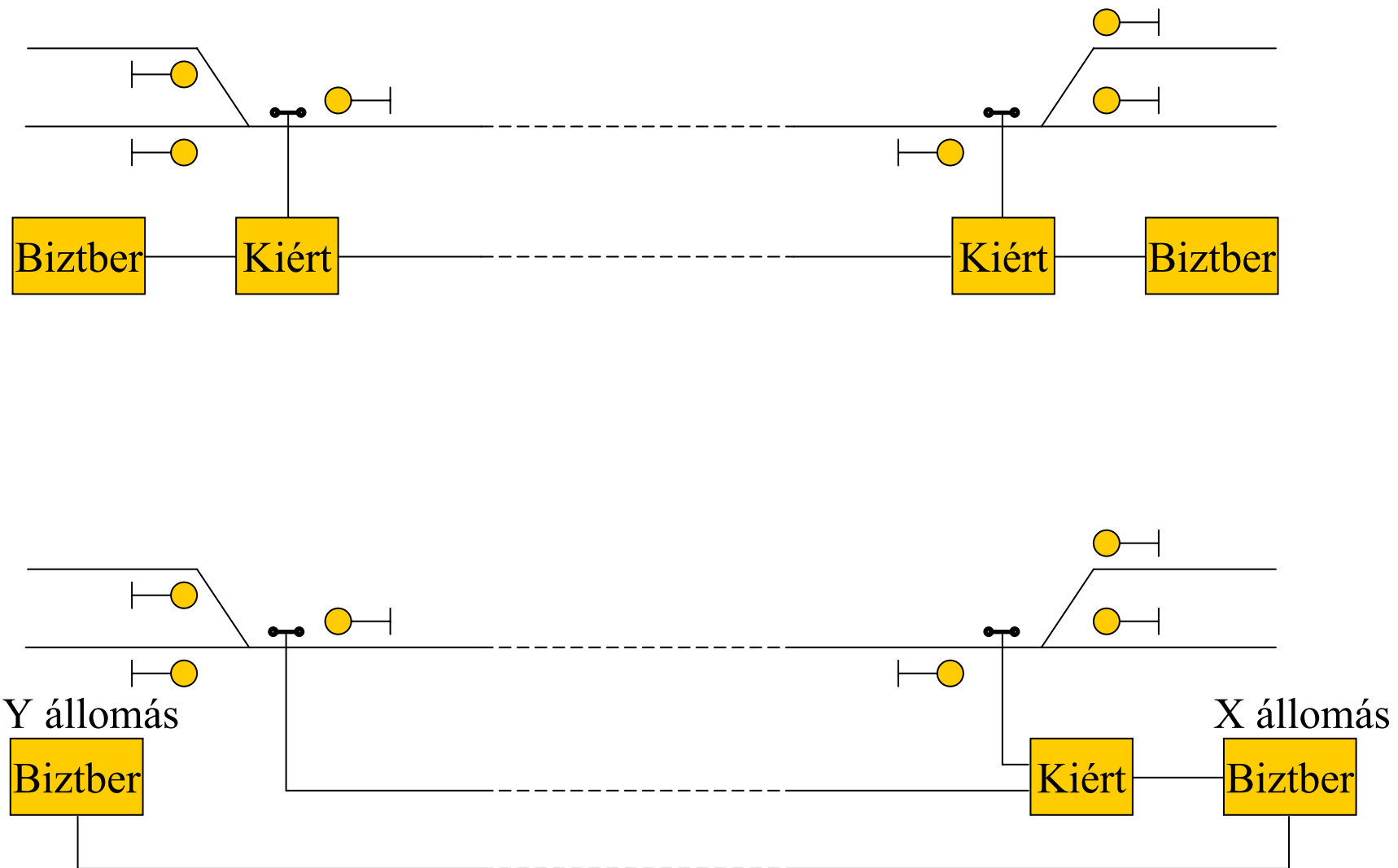

TENGELYSZÁMLÁLÓS FOGLALTSÁGÉRZÉKELEÉS AZ ÁLLOMÁSON

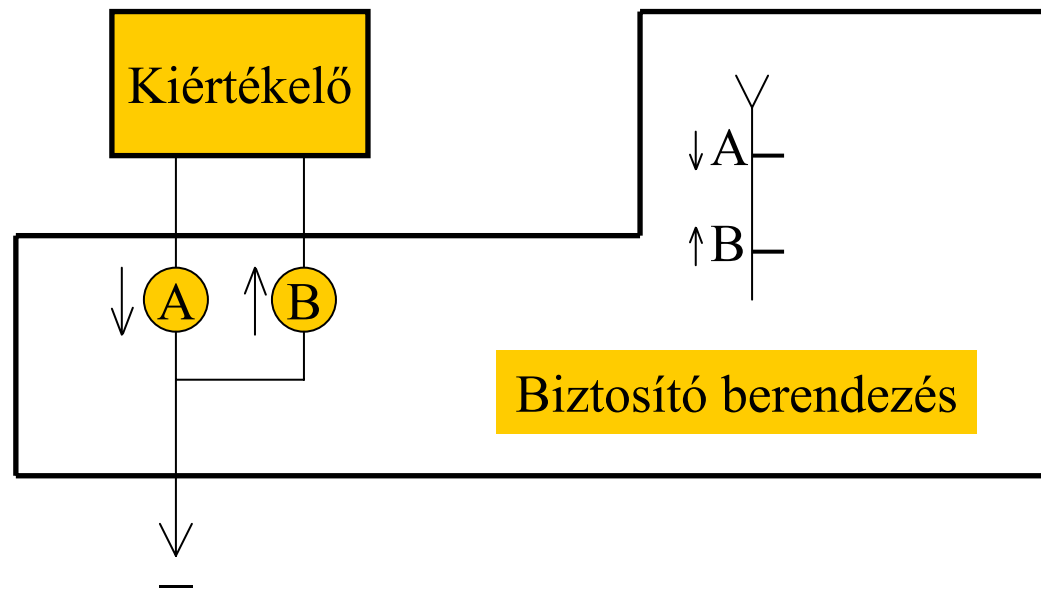

ÁLLOMÁSKÖZ TENGEYSZÁMLÁLÓS FOGLALTSÁGÉRZÉKELÉSE

FOGLALTSÁGKIÉRTÉKELÉS

KIÉRTÉKELÉS ÉS BIZTONSÁGI JELÁTVITEL

